

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI LAP.

Nyomda és kladóhivatal:
Brassó, Kapu-utca 60. szám. — Telefon szám 177.

ELŐFIZETÉSI DIJ:

helyben házhoz hordva, vidékre postán küldve:
egész évre 20 K., fél évre 10 K., negyedévre 5 K.

Egyes szám ára 8 f. és kapható:
Kiadóhivatalban, Beles J. üzletében (Bolonya) és a Glass- és
Wachter-féle hírlaparudakban.

Felelős szerkesztő:

Dr. VAJNA GÁBOR, ügyvéd.

Szerkesztőség:
KAPU-UTCZA 60. SZÁM.

Értekezhetni:
d. e. 8—9 és d. u. 2—4 óráig.
Telefon szám 177.

HIRDETÉSI DIJ:

2 hasábos garmondsor vagy annak helye 1-szeri hirdetésnél
24 fillér, 3 hasábos garmondsor 16 fillér. Többszöri hirtetésnél kedvezmény.

Nyilttér sora 30 fillér.

Hirdetések és nyilttéri cikkek díja előre fizetendő.

Reformok a jogi oktatásban.

Brassó, jan. 29.

Ügyvédi kamarai üléseken a közelmúltban is hallatszott hang, sőt éles hang affelől, hogy itt volna már az ideje a numerus clausus behozatalának. A higgadt elemek ép a higgadtságukkal leszerelték azoknak a hangoknak az élességét, bebizonyítva, hogy, ha valamely pályán, úgy első sorban az ügyvédin visszaesés volna az a reform, amelynek más ugyan a neve, de lényegileg: czéhrendszer lenne. Ez pedig „némileg” mégis idejét mult instituczió a huszadik században.

De akik — természetesen csak a csérhető józansággal — elejét vették egy esetleges dekadenciának, azok is belátták, mert: tényeket be kell látni, hogy égető a szükség a jogi pályán a reformokra, első sorban a képtelen tultermelés miatt, de nem kevésbé azért, mert az eddigi jogi képzésben igen sok a hiányosság. Az eddigi rendnek először is, másodsor is, harmadszor is a főkritériuma a sok theória, a légió elméleti vizsga, aminek a végére odaesőppent pontnak a kötelező doktorátus. Ez pedig nem baj. De az eredmények azt mutatták és mutatják, hogy minden „jogász”-ból lett ugyan doktor, de nem minden doktor: jogász. Sőt. Ez pedig baj. Antul nagyobb baj, mert így a doktorátusnak az a sokszor hangoztatott dekoruma teljesen illuzóriussá, olesó kávéházi élecek czéltáblájává lett, de legesleginkább azért, mert ez az ut a legegyszerűsebb az intelligens proletárság növelésében.

Ezt látta is mindenki, tudja is mindenki, ellenben két egyetemünk jogi fakultásán, a vidéki jogi akadémiákon évről-évre növekedett a joghallgatók száma. És mikor a szülő joghallgatónak adja a fiát, bár látja a tulsufoltságot, nem lehet tőle elvitatni, hogy a gondol-

kodásában legalább enyhítő ok van. Mert bizonyos, hogy aránylag semelyik pálya sem látszott a fiu jövőjére nézve annyira kecsegtetőnek, mint a jogi: hisz nyitva áll előtte az ügyvédi iroda, a bíróság, a kereskedelmi intézetek fogalmazói osztálya és sok más, ami: hivatal. Bizonyos tehát, hogy határozottan fölötté áll az orvosi, vagy tanári pályának, de mikor tultermelés jő létre, természetes, hogy már az arálynak előnyösebb volta is megszűnik, aláhanyatlak a kereslet, különösen pedig akkor, ha a kiválónak a feje bug a sok elmélettől, de az a gyakorlati bázis, amelynek vasnak kellene lennie, naivul: törékeny.

Az az előadói tervezet, amelyet Wlassics Gyula vallás és közoktatásügyi miniszter most tett közzé, csak: a legnagyobb elismeréssel találkozhatik mindenfelől, mert ez az európai nivón álló reform azt tartja minden egyes pontjában szem előtt, amit kell szem előtt tartania: a gyakorlati ezélszerűséget.

A hosszas tárgyalások után létrejött előadói tervezet lényegileg ezeket a reformokat tartalmazza:

A vidéki, állami és felekezeti akadémiák fönmaradnak, az eddigi két alapvizsga továbbra is meglesz, de gyakorlati tárgyakat vesznek beléjük, ellenben ezentul nem lesz meg a mostani kétféle államvizsga és helyette jogi és államtudományi államvizsgát hoznak be s ezekben is előtérbe helyezik a gyakorlati elemet. A doktorátus megmarad ugyan, de — és ez a de nagy jelentőségü — nem lesz a jövőben minősítési fok, hanem egyszerűen tudományos grádus.

A vidéki jogi akadémiák szerveztét is reformálja az előadói tervezet: államvizsgálati bizottságaiban ott lesz a miniszteri biztos és négy vizsgáló tanár közül legfeljebb csak kettő lehet az akadémia tanári karán kívül.

Mindezekről a reformokról az első

pillantásra látszik, hogy az a szellem lüketet bennük, a mi a legokosabb: a gyakorlati életre való tekintet.

A punctum szálienszt azonban a tervezetnek azok a pontjai teszik, amelyek akkép szólnak az egyetemi tanításnak a szigorításáról, hogy: lesznek ezentul kötelező kollókviumok és gyakorlati szemináriumok.

Nos, nemcsak a fakultást végzett emberek tudják azt, hogy mit jelent az egyetemen a vizsgázás, a szigorlatozás. Tudják ezt — hogy mást ne mondjunk — a kávéházi pinczerek is. Hat héttel a vizsga meg a szigorlat előtt abbamarad ugyanis a joghallgató urak nagy részének a kávéházi lebzselése, hat héttig kevesebbet hoznak a billiárd dákói, legalább hat héttig tudniillik tanulni is szokás, sőt illik is.

Akik pedig azt hiszik, hogy ezt a derék pinczerek tudják csak, a szülők pedig nem, azoktól bocsánatot kérünk, de ezt a naiv tudatlanságot ne tessék a kereskedő meg az iparos szülőkről sem feltételezni.

Hogy pedig az ügyvédek micsoda tomboló tudást tapasztalnak nem egy ujdonsült doktornak a részéről, meg, hogy mit gondolnak ilyenkor, ugy magukban, befelé, arra nézve nagyon sok és bő felvilágosítást adhatnának az ügyvédek maguk.

Azokat a kötelező kollókviumokat, meg kötelező gyakorlati szemináriumokat nem kell tehát a reform érdekes ezafrangjainak tartani.

Nagyon komoly és nagyon böles ujtások ezek.

Országgyűlés.

Brassó, jan. 29.

A pponyi Albert gróf vezette a tegnapi képviselőházi ülést.

Daranyi Ignác földmívelésügyi miniszter benyújtja a esorbai tó és birtok megvételéről szóló javaslatot.

Alapított 1867.

Helmbold L. Örökösei

ékszerészek

(tulajdonos: HELMBOLD VIKTOR)

Weisz-Mihály-utca 24. sz. a. (saját ház).

Legnagyobb raktár: ékszer, arany és ezüst árukban, ezüst ev-eszközökben.

Schweiczi zsebórákban: arany, ezüst és nickel stb.

Ezüst és fém övek. — Mindenféle öveknek ajjalakítása.

Arany, ezüsti és drágakövek bevásárlása.

Javitó műhely

Jegygyűrűk nagy választékban.

Ezután a Ház megkezdte az 1902. évre szóló költségvetés tárgyalását.

Neményi Ambrus előadó a költségvetést elfogadásra ajánlja.

Kossuth Ferencz pártja nevében bizalmatlanságát fejezi ki a kormány iránt. A budget 29 millióval emelkedett. Az ország helyzete nehezebb lett a kiadások tíz év alatt megkétszereződtek, a mi súlyos válsággal fenyeget. Ki vagyunk szolgáltatva Ausztriának. Iparunk a közösség miatt nincs, de nem is lehet. Független Magyarországot, önálló hadsereget követel. Ausztria boldogulásunk akadály. Nem a választók szavazzák le a függetlenséget, hanem a nyers erő. De jó ez így, mert így legalább nem kell pirulnia a magyarnak.

Szól a gazdasági helyzetről. Önálló vámterületet s a külföldi nyersterményekkel szemben védvamos politikát követel határozati javaslatában. Még általánosságban sem fogadja el a költségvetést.

Szünet után

Buzáth Ferencz szólal föl s a szabadelvűséget okolja az országos bajokért. A liberalismus az ország romlását idézi elő. A költségvetést pártja nevében nem fogadja el. Hosszabban foglalkoznak majd a budgettel, mert a bizottságokban a néppárt csak egy taggal van képviselve. A pénzügyi helyzetet súlyosnak tartja. Szegénységünket a nagy hitelösszegek és személyi hitelek is bizonyítják. Követeli, hogy az idegen honosok fokozottan több adót fizessenek, mert itt germanizálnak s jövedelmeiket pedig külföldön költik el.

Elnök a vita folytatását holnapra halasztotta.

Titkári jelentés.

Brassó, jan. 29.

II.

Ha a tagok létszámát tekintjük, kaszinónk mozgalmas képet tár elénk. Először is sajnálattal kell megemlítenünk, hogy a választmány több munkás tagját vesztette el. Így eltávozott körünkben Kakujay Károly kir. tanfelügyelő és Fekete Benő pénzügyigazgató, Kovács Áron dr. ezredorvos. Helyökbe a választmány Ágoston Lajos, Farkas Mihály és Czinege István urakat hívta meg gyűléseire, mint a kik a tisztújító gyűlésen a rendes tagok után legtöbb szavazatot nyertek. Megürült a jegyzői állás is Mittelmann Nándor eltávozásával, kinek teendőit Virágh Károly dr. töltötte be. A személyi forgalom a következő:

Beléptek: Buszek László pénzügyőri biztos, Pohl Béla mérnök, Weisz Gusztáv ügyvédjelölt, Bojta Spiridon ügyvédjelölt, Genesy Endre dr. főtörzsorvos, Neszke Béla segédlelkész, Ujváry Dezső kulturmérnök, Ütő Sándor tanító, Gara Oszkár bankhivatalnok, Söpkéz Richárd bankhivatalnok, Koiss Géza iparfelügyelő, Till Ernő osztr. magyar bank-főnök h. főnöke, Schenker Ferencz pénztárnok, Fritsch Albert ügyvéd, Bariss Árpád csendőr százados, Kölcze István p. ü. fogalmazó, Reithoffer Rezső r. kath. főgymn. tanár, Tarr Rezső r. kath. főgymn. tanár, Grosz Frigyes felső ker. isk. tanár, Schmidt Rób. internatusi felügyelő, Pallai Vincze, Neurihrer Ödön plébános, Kántor Nándor reáliskolai tanár, Gródel Bernát nagyiparos, Gr. Csáky Zsigmond földbirtokos

Pintér Gábor dr. tanfelügyelő, Pál János törvényszéki irnok, Szöllösy Etele az első magy. ált. bizt. társ. titkára.

Az év folyamán eltávozás, kilépés vagy elhalálozás miatt megszűntek kaszinói tagok lenni:

Bojta Spiridon, Pál István, Debreczy Béla, Zakariás Manó dr., Mittelmann Nándor, Kakujay Károly, Timon Zoltán, Benkő Lajos, Biró Imre, Bibó Lambert, Bogdán Andor dr., Dávid Albert, Ditrich Lajos, Pusztér János, Kovács Áron dr., Lukáts Sándor, György Illés, Fekete Benő, Ütő Sándor, Genesy Géza, Baranyai József, Czink Pál, Engelberg Benő, Szarvas Kálmán, Papp Artur, ifj. Kovácsy Dénes, Jüsztl Antal, Hary Gyula, Haber Márton, Puskás Sándor, Róna Sándor, Wezel Albert, Söpkéz Richárd.

De halálesetek is sujtották kaszinónkat. Elvesztettük László Gerő választmányi tagtársunkat, a minden jóért s nemes dologért, főleg a magyarság ügyéért lelkesülő jó barátot. Otrobán Nándor dr. ny. ezredorvos, kaszinónk tiszteletbeli tagját, ki együletünk bölesőjét ringatta s kit egyéni kedvességeért mindnyájan szeretünk s kinek koporsójára kegyeletünk jeléül koszorut helyeztünk. Heim Ferencz honvéd ezredest, kinek szeretetreméltósága közmondásossá vált társadalmunk minden rétegében. Elvesztettük Werzár Mór kereskedőt, ki egyik legrégebb tagja volt kaszinónknak. Czink Pál és Fritsch Albert ny. járásbíró, kaszinónk szorgalmas látogait. Indítványozzuk, hogy súlyos veszteségeink felett mélyen érzett részvétünknek a m. t. közgyűlés jegyzőkönyvéleg adjon kifejezést.

Ha a kaszinónk vagyoni állapotát tekintjük, úgy találjuk, hogy az a nagyobb szabású kiadások dacára is emelkedést mutat; egy pillantás a közkezen forgó számadásokba, meggyőz, hogy vagyunk emelkedik, anélkül, hogy kielégítetlen igények maradnának. Ezt örvendetes jelenségnek kell tartanunk, ha nem mondunk le a házépítés gondolatáról, mely eszmét egyik utóbbi választmányi ülésünkben ismét felvetettünk, habár tudtuk, hogy az eszme megvalósítását vagyoni viszonyaink még egyelőre gátolják.

Tüdővész és ipari foglalkozások.*)

Szomorú képet tárok föl önök előtt, midőn megismertetem az emberiségnek legalattomosabb és legádázabb ellenségével a tüdővésszel, de ez s az elene való védekezés korunk legfontosabb közegészségügyi s bátran mondhatom legégetőbb társadalmi kérdése, melylyel mindnyájunknak el kell számolnunk ha saját magunknak, embertársainknak és édes hazánknak javát viseljük szívünkön. — Megismertetem önökkel e betegség elterjedését, okát, terjedés módját és rá fogok mutatni mindazon eljárásra, melyekkel a tüdővész pusztító erejét manapság leginkább korlátozhatjuk.

Főlölegesnek tartom e betegség körtüneteit részletezni, ismerik sajnos ezt mindnyájan hektika, szárazbetegség vagy tüdősorvadás néven, talán már ragadt is el áldozatot e betegség családjuk, ismerőseik, barátaik köréből, talán lát-

*) A f. hó 26-án tartott szabadelvűadáson előadta Dr. Hantz Mihály vármegyei főorvos.

ták már saját szemekkel, hogy a pár évvel ezelőtt egészségesnek látszó és munkaképes családfele miként száradt el lábán hosszadalmas és kínos betegsége következtében, miként vállott még fiatalon munkaképtelenné, s a kereső férfi munkaképtelensége, hosszas betegsége és elhalálozása folytán miképen jutott inségre és nyomorba a család. Hányszor fosztotta meg e betegség az apró gyermekeket a szerető édes anyától, hányszor hiúsultak meg a szülőknek reményei, kiknek gyermeküket ragadta el e betegség.

Ismeretes e betegség mindenütt a világon, a hol csak emberek laknak, egyaránt borítja gyászba a paloták és kunyhók lakóit.

Ha kólera, pestis, hólyagos himlő vagy más ezekhez hasonló ragályos és járványos betegség veszélyezteti a lakosságot, igen helyesen úgy az egyes egyén, mint a társadalom és az állam karöltve tesznek meg minden lehetőt a betegség korlátozására, mert általános emberi sajtáság, hogy a hirtelen veszély jobban kihívja védekezésünket, a lassu és megszokott támadással szemben egykedvűbék, közönyösebbek vagyunk, — megadással túrjuk a tüdővész romboló hatását, pedig ha a lelkiismeretesen összegyűjtött statisztikai adatokat fontolóra vevjük, könnyen beláthatjuk, hogy maga a tüdővész sokkal több nyomort és kárt okoz embertársaink életében, mint az összes járványos betegségek együttvéve.

Statisztikai számadatok bizonyítják, hogy az összes haláleseteknek 14 százaléka tüdővész a halálnak oka, tehát minden hetedik ember tüdővésszel hal el. Az 1899 ik év folyamán egész Magyarországon 63,032 egyén halt el tüdővésszel. Általánosságban elmondhatjuk, hogy kétszer annyi a tüdővésszel betegek száma, mint a hány évente elhal s e számítás szerint a tüdővésszel szenvedő betegek száma hazánkban meghaladja a 400,000-et és sajnos a hivatalos adatok szerint ezen borzasztó nagy szám évről évre emelkedik.

E számok mutatják, hogy a tüdővész hatalmas ellensége fajunknak s ha vele meg akarunk küzdeni, erős, egységes, céltudatos és következetes eljárást kell követelnünk.

A betegség terjedésének tényleges korlátozása nem áll az orvosok hatalmában, az orvostudomány csupán reá mutathat annak módjaira, de azt az államnak és a társadalomnak, sőt azt az ország egész népességének kell végrehajtania és pedig a népességnek nem csupán minden rétege, hanem minden egyes egyéne működék közre a nagy munkában. Ezt parancsolja a felebaráti szeretet, ezt a haza és a faj szeretete. Az emberek egészsége általánosságban az ország, a nemzet vagyona, azt óvni a haza minden fiának kötelessége. A szűkkeblű közönyösség a tudatlansággal párosulva ez az oka annak, hogy e betegség jóformán még mindig szabadjára hagyva pusztít az emberiség soraiban. Még pár évtizeddel előbb a tüdővésszel szemben mutatott általános közönyösségnek mentségül szolgálhatott tudatlanságunk, de ma már megmutatta a tudomány az utat a humanizmusnak, a melyen haladnunk kell, hogy e betegséget korlátok közé szorítsuk, féken tartsuk. — Régen nem ismertük ezen betegségnek

okát és terjedés módját, nem tudtuk, hogy ezen betegség gyógyulhat, ma ismerjük a betegség okát, ismerjük terjedés módját, tudjuk miképen kell védekezni ellene s képesek vagyunk elősegíteni a gyógyulást.

Koch Róbert a lángezü tudósnek sikerült 1882-ben kimutatni és felismerni a gümöbacillust, a mely a tüdővést okozza. Ezen alsó rendű növényi szervezet benn tanyázik a tüdővéstes emberek megbetegedett tüdőjében, ottan fejlődik, ottan szaporodik s köhögés és kiköpés által rengeteg mennyiségben ürítették ki s alkalmas körülmények közé jutva képes más azelőtt egészséges egyénbe jutni, s itt kedvező feltételei mellett újabb megbetegedést előidézni. A gümöbacillus szabad szemmel nem, csupán 1000-szeres nagyítású jó göcsővel látható pálczika alakú lény, mely rendkívül gyorsan szaporodik s bizonyos táptalajokon tenyészíthető növényi szervezet, mely kísérleti állatokba beoltva a tüdővéstszel teljesen azonos megbetegedést, a tüdőnek göcsös, egyetlen megkeményedését, vagy pedig szemcsés szétesését, abban üregek képződését okozza, szóval a tüdősorvadását és halált idézhet elő.

A tüdővéstes beteg még egy ideig munkaképes, fennjár, közöttünk él, köpetével fertőzi a padlót s ha itteni a köpet beszárad, a porral együtt a köpetben levő bacillusok a levegőbe kerülnek, melyet belélegzünk, a tüdőbe bejutott bacillusok a tüdőből vagy elpusztulva kiürülnek, vagy pedig alkalmas talajra jutva kiszámíthatlan ideig a tüdőben lappanganak vagy pedig bizonyos körülmények között szaporodnak s megkezdik romboló munkájukat újabb áldozatukban.

Ha tekintetbe veszik, hogy csupán Magyarországon 400 ezernyi tüdővéstes beteg van, kiknek legnagyobb része közöttünk él s ha arra gondolnak, hogy ezen betegek legnagyobb része nem mentes egy undok szokástól, szerteséjjel köpköd, miáltal számtalanszor mutatkozik alkalom arra, hogy a gümöbacillus a levegőbe s így az ember tüdőjébe kerüljön: könnyen beláthatják, hogy mindnyájan ki vagyunk téve azon eshetőségnek, hogy gümöbacillus jusson szervezeteinkbe.

HIREK.

Brassó, jan. 29.

— **Eljegyzés.** Ifj. Herrmann Antal dr., Háromszék vármegye allevéltárnoka, eljegyezte Simó Erzsike kisasszonyt.

— **Rendőr-bál.** A városi rendőr-legénység február hó 8-án az „Európa” szálloda nagytermében bált rendez. A bál kezdete este 8 órakor; belépti-díj 1 korona 20 fillér.

— **Valasek és a szász képviselők.** A képviselőház hétfői ülésének végén mentelmi ügyeket tárgyaltak. Valasek János nemzetiségi képviselő mentelmi ügye volt az egyetlen, amelynek kapcsán felszólalás volt. Valasek mentelmi jogának felfüggesztését a pozsonyi kir. főügyészség kérte azon a czímen, hogy ő a magyarság ellen gyűlöletre izgatott. A vádirat szerint nyilvános szónoklatban ilyeneket mondott: — „A magyarok menjenek vissza Ázsiába! Ne fertőztessék

meg gyermekeinket kocsis nyelvükkel.” A mentelmi bizottság a mentelmi jog felfüggesztését proponálta. Ruzsiák János nemzetiségi képviselő szót kért a jelentéshez s azt indítványozta, hogy a mentelmi jog felfüggesztésétől tekintsenek el, vagy legalább is várják meg, vajjon a kuria a vádat alaposnak találja-e vagy sem. A kérdés felett a függetlenségi párt szavazást kívánt, hogy megtudja, vajjon a néppárt a nemzetiségi képviselő mellett vagy ellene szavaz-e. Erre a néppárt tünnetleg Valasek ellen szavazott, míg meglepetést keltett, hogy a jelenlevő szász képviselők mellette szavaztak. Valaseket természetesen kiadják.

— **Jégünnepély.** A február 2-án tartandó jelmezes jégünnepélyre folynak az előkészületek s kéretnek a jelmez sportok tömeges részvételre.

— **Fillér-estély.** Az izr. orth. nőegylet legutóbbi fillér-estélye minden tekintetben egyike volt a legjobban sikerült estélyeknek. A műsort Goldstein Nándorné urnő és Spitz Zsigmond által előadott jelenet („Váratlan fordulat” Murai Károlytól); Wolfohn Berthold felolvasása; Schwarzberger Manóné urnő éneke, végül pedig a „Kukoriezahántás” című életkép képezte. A közreműködők egytől-egyig zajos hatást idéztek elő. A jövő szombati estély programja is élvezetes és érdekes lesz.

— **Megszűnt a sertésvész.** Illetékes helyről kapjuk azt az értesítést, hogy Brassó város területén a sertésvész megszűnt.

— **Községi választás.** A hétfalusi járás Türkös-községében tegnap tartották meg a községi előjáróság választását. A főbírói állásra négyen pályáztak, u. m. Eremie D. Ilie, Antal Bacsó Mihály, Veres Borecsa István és Farkas Dániel. A négy közül jelöltetett: Eremie D. Ilie, Antal Bacsó Mihály és Veres Borecsa István. A szavazás folyama alatt Eremie D. Ilie és Veres Borecsa István visszaléptek s ennek folytán főbíróvá Antal Bacsó Mihály választott meg. Antal Bacsó Mihály a választást megköszönte és azután lemondott a főbírósról. A főbíró-választást jövő szombatra tüzték ki. Albíróvá Szász Mihály, pénztárnokká Csáki Mihály, közgyámmá Veres Borecsa István választott meg.

— **Szell Kálmán betegsége.** Hercezel budapesti orvostanár tegnap kijelentette Széll Kálmán miniszterelnöknek, hogy csütörtökön újabb operációt végez rajta, mivel a bécsi orvos nem végezte elég radikálisan a műtétet.

— **Az ügyvédek érdekében.** Az aradi ügyvédi kamara közgyűlése elhatározta, hogy megkeresi az igazságügyminisztert, hogy a törvényszék büntető főlebbezési tanácsa az ügyvédi költségeket méltányosabban állapítsa meg és csődtömeget csak olyan ügyvéd kapjon, aki legalább három éves ügyvédi gyakorlattal bír.

— **A közegészségügy államosítása** a közel jövőben dülőre kerül. A közegészségügyi tanács harmadszor és végleges szövegezésben nyújtotta be az államosítási javaslatot a belügyminiszternek s a belügyminiszter a javaslat mielőbbi tárgyalását kilátásba helyezte. Egyelőre csak annyi szivárgott ki az átdolgozott

javaslatból, hogy az orvosok áthelyezése szolgálati okokból nem történhetik meg, hanem csupán az orvosok saját kérelmére. A javaslat egyéb intézkedéseit a közel jövőben teljes egészében nyilvánosságra hozzák.

— **Magyarság szaporodása.** Az országos statisztikai hivatal fáradságos és pontos számadatai legújabbban konstatálták, hogy a múlt évi népszámlálás idején a magyarság a szoros értelemben vett Magyarországon, vagyis a Dráván innét, elért a lakosságnak 51.4 százalékát. E szerint tehát nemcsak az ország lakossága szaporodott egyáltalán, a mennyiben a magyar birodalom népessége jóval meghaladja ma már a 19 milliót, hanem egyszersmind a szaporodás legnagyobb része a magyarság javára esik. A magyarság ekként megtartotta szaporodási régi fölényét a nem-magyarajku lakosság fölött.

— **A betegsegítő pénztárak kongresszusa.** A betegsegítő pénztárak országos kongresszusa a fővárosban f. hó 26-án és 27-én tartatott meg. A kongresszus elhatározta, hogy feliratban kéri a kereskedelemügyi minisztert, hogy javasolja a törvényhozásnak, hogy szüntesse be a betegsegítő pénztárakat és azok helyett állítson fel munkásbiztosító pénztárakat, a melyek már alakulásukkor — a betegsegítésen kívül — a kötelező balesetbiztosítással is foglalkozzanak.

— **Életunt tanuló.** A román külügyminiszterium jelelti, hogy Jusztar Mór 20 éves tanuló Gare-radinból január 24-én eltűnt s a levélben azt írta aggódó szüleinek, hogy Magyarországon öngyilkos lesz. Az életunt ifju közép magas termetű, feketehaju.

— **Az újságkiadók gyűlése.** A Magyar Újságkiadók Országos Szövetségének választmánya a folyó ügyek elintézése után Nagy Sándor alelnök által kidolgozott memorandum alapján azt a határozatot hozta, hogy a szövetség átír a biztosító-intézetekhez s a hirdetési irodákhoz is, a melyben különösen a vidéki lapokkal való érintkezésnek szabályozását sürgeti. Elnök indítványára elhatározta továbbá a választmány, hogy a szövetség megragadja az iniciatívát arra nézve, hogy a főnálló újságok czime megvédelmezendő legyen és megszűnjék az a visszás helyzet, mely tarthatatlan állapotot teremt azáltal, hogy létező újságok czimének teljességében vagy részében való fölhasználásával, többen, tisztára konkurrencziából az olvasóközönség tájékozatlanságára számítanak. A törvény a legigénytelenebb ipari terméknek is a legmesszebbmenő védelmet biztosítja és nagy büntetéssel sújtja azokat, a kik bejelentett kereskedelmi czimek és jelzők ellen vétének, csak a sajtótermék nem részesül ebben az irányban védelemben. A szövetség ez ügyben indítványt intéz a belügyminiszterhez és átküldik azt az Otthon írók és hírlapírók körének és az Újságíró-Egyesületnek, arra kérve e testületeket, hogy saját hatáskörükben járuljanak a szövetség eme kezdeményezéséhez és az ügyet pártolván, intézzenek ők is beadványt e tarthatatlan állapot megszüntetése érdekében.

— **Egy használt, de igen jó állapotban levő Pallas Lexicon** jutányosan eladó lapunk kiadóhivatalában.

Hirdetmény.

A néh. Otrobán Nándor dr. hagyatékához tartozó alább tüzetesen körülírt ingatlanok az 1902. évi február hó 15-én Schnell Károly kir. közjegyző irodájában (Brassó Kolostor-utca 15—17 sz. a.) reggel 9 órakor kezdődőleg megtartandó önkéntes árverésen eladtnak.

Az ingatlanok a kitüntetett becsáron alulis elfognak adni, az örökösök azonban fentartják jogukat a tett ajánlat el vagy el nem fogadására.

Ajánlatok írásban is benyújthatók az árverés napjának reggeli 9 órájáig az árverező kir. közjegyzőnél, és ezek a szóbeli árverés befejezte után bontatnak föl.

A részletes árverési föltételek Schnell Károly kir. közjegyző irodájában megtekinthetők.

1. A brassói 2660 számú tjkvben A+ 5372 hrsz. a. fölvelt és Brassóban Kórház-utca 32 új 430 régi h. sz. a. levő kőház . . . . . 13000 kor.
2. A brassói 2660 számú tjkvben A+ 6193 és 6194/1 hrsz. a. fölvelt és Bolonya Mester-u. 9 új 333 régi h. sz. a. levő kőház és kert . . . . . 18000 kor.
3. A brassói 2660 számú tjkvben A+ 5498/1 és 5498/2 hrsz. a. foglalt a Szent János-utca 17 új 638 régi h. sz. a. kőház . . . . . 40000 kor.
4. A brassói 2660 számú tjkvben A+ 3348, 3349 hrsz. a. foglalt bolgárszeg Podu-Kretzului 107 új 676 régi h. sz. a. faház . . . . . 2000 kor.
5. A brassói 10961 sz. tjkvben A+ 2540/12 hrsz. a. ingatlan. Villa Predeálon a benne levő butorral, berendezéssel együtt . . . . . 16000 kor.
6. A bácsfalusi 598 sz. tjkvben A+ 1659/1, 1659/2, 1660, 1661, 1662, 1663, 1664, 1665 hrsz. a. levő 446 h. sz. ház 6 lakrészszel és gyümölcsös kerttel a nyári laknak használt szobák butorral együtt . . . . . 20000 kor.
7. A bácsfalusi 598 sz. tjkvben A+ 1358, 1359/2, 1360/2, 1361/2, 1362/2, 1363/2, 1364/2, 1611 hrsz. 445 h. sz. a. ház 4 lakrészszel és kerttel . . . . . 10000 kor.
8. Az előpataki ugynevezett Zóna-Villa, teljes berendezéssel a benne levő butorokkal, fürdő- és ásványvizjogrészszel, az előpatak-árapataki 3184 számú tjkvben A+ 1535, 1546/1, 1546/2, 1546/3, 1547, 2744 hrsz. a. külbirtokkal . . . . . 14000 kor.
9. A brassói 2660 sz. tjkvben A+ 5434 hrsz. a. felvett Kapu-utca 16 új és 488 régi h. sz. a. és A+ 5420 hrsz. a. fölvelt Kórház-utca 11 új és 475 régi h. sz. a. két összefüggő ház (volt Baross szálloda) együttesen . . . . . 130000 kor.
10. A brassói 9852 sz. tjkvben A+ a. foglalt 24801/1, 24801/2, 24801/3, 24801/4, 24801/5, 24801/6, 24801/7, 24801/8 hrsz. a. ingatlan, „Első magyar petroleum gyár“ a rajta levő épületekkel, petroleum gyárral, nyersolaj-behozatali jogosultsággal, felszereléssel és 2 kazánkocsival együtt . . . . . 160000 kor.
(A nyersanyag vételáron, a kész áru piaci áron megfizetendő.)
11. A bácsfalusi 598 sz. tjkvben A+ 1267 hrsz. a. szántó Közép-kövecs aldüllőben . . . . . 200 kor.
12. A bácsfalusi 598 sz. tjkvben A+ 1567, 1568, 1569, 1571 hrsz. a. szántó Tömöstere aldüllőben . . . . . 800 kor.
13. A bácsfalusi 598 sz. tjkvben A+ 1580 hrsz. a. szántó a Tömöstere aldüllőben . . . . . 100 kor.
14. A bardócezi 79, 652, 152 és a fülei 374, 286, 371 és 372 sz. tjkvekben foglalt összes ingatlanok még pedig: Bardócezon beltelek 2 lakházzal (Curia) gyümölcsös és veteményes kerttel, 2 kövü lisztelő malommal, a tanorok, 108 hold szántó és legelőből álló tagosított külbirtok tanyával, 10 hold rét, 45 hold erdő-legelő (tilalmas és ravaszlik düllő) Fülén: a régi vashámor telep az ahhoz tartozó számos épülettel, telekkel: a körülbelül 240 hold területű dobrotá erdő és a csikszentsimoni határon levő 474 hold bükkerdő. Együttes becsérték . . . . . 64000 kor.
15. Az apáczai 1011 sz. tjkvben A+ 1601/2, 1602/2, 1603/2 hrsz. a. foglalt ing. építési telek . . . . . 800 kor.
Bánatpénzül a kikiáltási ár 10%-a teendő le készpénzben vagy óvadékképes papirokban, írásbeli ajánlatokhoz a bánatpénz melléklendő.
Brassó, 1902. évi január hó 16-án.

Néh. Dr. Otrobán Nándor
örökösei.

(70)

Azonnal kiadó

Malom-u. 24 sz. alatt két lakás az igazságügyi palota és honvédlaktanyához nagyon közel.

67—5

A viláfgalomban lévő szénsavas ásványvizek között a
○○○○ „Giesshüblí viznek egyetlen hasonlósága“ ○○○○

BODOKI

„Matild-Forrás“

rendkívül szénsavdus és lelkiismeretes pontossággal kezelt, páratlanul tiszta égvényes-savanyuvíz.

ELSŐRANGU BORVIZ
a melynél tisztább, egészségesebb és kellemesebb nem is képzelhető.

A jó és tiszta borvak megbecsülhetlen felismertetője!

Emésztési és vizeleti nehézségekben, gyomor-, vese-, hólyag- és aranyeres bántalmakban, valamint a légzőszervek hurutos bántalmaiban szenvedők, országszerte áldják e kitünő természeti kincs rendes használatát.

Mindig friss töltésben kapható:

BRASSÓBAN, Czérna-utca 6 szám a. (a „Schwarzburg vendéglő“ átellenében) lévő raktáromban, a fűszerkereskedésekben és a vendéglőkben.
GYÖRGY JUZSEF forrásvállalata
Sepsi-Bodok. — (Háromszékmegye.)

TRONZ ARVID

FOGTECHNIKUS

lakik: Weisz Mihály-utca és Kolostor-utca sarok

Ajánlja magát a szakmájába vágó munkáknak leglelkiismeretesebb kivitelben

Szép nagy telek kerttel együtt

bolonyában **Uzoda-utca 11. szám** alatt a tömös patak mellett, mely egészen a Kertész-utcaig terjed, s gyártelepnek is igen alkalmas; az összes rajta levő építkezésekkel együtt

— bérbe adó —

vagy

szabad kézből eladó.

Bővel felvilágosítást ad

K. Lamberger & Sohn

Fekete-utca 9 sz.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására adni, hogy

boraim raktárát

bizományba

UFERBACH GÉZA

Csemege kereskedő urnak adtam át.

Alanti árjegyzék szerint, kicsinyben és nagyban, mindég friss töltésben és pontos kiszolgálásban áll rendelkezésre.

Boraim tiszta valódi minőségéért kezeséget és minden biztosítást elvállalok.

Egyben kérve bizalomteljesen minél számosabb megrendeléssel szerencsételnem.

Teljes és mély tisztelettel

Erdélyi Ede.

Asztali bor	1 liter k.	—,70
Pecsénye bor	1 „ „	—,90
Leányka bor	1 „ „	1,30
Tramini bor	1 „ „	1,30
Burgundivörösbor	1 „ „	1,20

Boutela borok kaphatók árjegyzék szerint.

Nagybani vételnél mintákkal és olcsóbb ajánlatokkal szolgálhatok.

690